

Povinnost zaměstnavatele poskytovat zaměstnanci nápoje na pracovišti

Vzhledem k vysokým venkovním teplotám se množí dotazy, týkající se povinnosti zaměstnavatele zajistit pro zaměstnance nápoje na pracovištích. K této problematice Ministerstvo práce a sociálních věcí sděluje následující:

Podle zákoníku práce je zaměstnavatel povinen zajistit na pracovištích takové pracovní podmínky, které umožňují **bezpečný výkon práce**, odstraňovat rizikové a namáhavé práce a zřizovat, udržovat a zlepšovat zařízení pro zaměstnance, včetně vzhledu a úpravy pracovišť. **Mezi tyto povinnosti patří i poskytování nápojů na pracovišti.**

Je třeba rozlišit, zda se jedná o poskytování nápojů v rámci **zajištění pitného režimu** pro zaměstnance nebo o povinnost zajistit **ochranné nápoje**.

Zajištění vhodného pitného režimu na pracovištích a poskytování nápojů právní předpisy konkrétně neupravují. Vychází se ze všeobecně známé skutečnosti, že nedostatek vody v organismu působí problémy, které vedou k celkovému poklesu duševní i fyzické výkonnosti člověka.

Povinnost poskytnout pitnou vodu na pracovišti upravuje nařízení vlády č. 178/2001 Sb. Na jeho základě **je zaměstnavatel povinen zajistit pitnou vodu nejen pro účely dodržování pitného režimu, ale také pro případy, kdy se zaměstnanec zraní a je třeba poskytnout první pomoc** (např. v případě poleptání). Nařízení vlády neřeší množství dodávané pitné vody nebo způsob její distribuce na pracovištích. Obecně se dá říci, že na jednoho zaměstnance a jednu směnu v trvání 8 hodin je nutné počítat minimálně s jedním litrem pitné vody.

Na pracovištích, na kterých není technicky možné odstranit tepelnou zátěž (např. u řidičů veřejné hromadné dopravy), musí zaměstnavatel zajistit dodržování přípustných mikroklimatických podmínek a přijmout taková opatření, která zminimalizují nepříznivé dopady vysokých teplot na pracovníky. Jedním z takových opatření je **poskytnutí vhodných ochranných nápojů**, a to bezplatně a podle vlastního seznamu.

Seznam ochranných nápojů vypracuje zaměstnavatel po dohodě s lékařem, který pro něj zajišťuje závodní preventivní péči. Seznam musí vycházet z vyhodnocení rizik, konkrétních podmínek práce a znalosti zdravotního stavu konkrétních zaměstnanců. Jedná se zejména o volbu vhodných ochranných nápojů u lidí, u kterých by mohlo dojít vlivem výkonu práce v nepříznivých pracovních podmínkách ke zhoršení zdravotního stavu.

Oblast mikroklimatických podmínek, tepelné zátěže a s tím souvisejících ochranných nápojů má v kompetenci především Ministerstvo zdravotnictví. S případným požadavkem na řešení konkrétního problému z oblasti pracovních podmínek a hygieny práce je možné obrátit se na příslušnou hygienickou stanici, případně oblastní inspektorát práce.

Podrobnější informace k povinnosti zaměstnavatelů poskytovat nápoje na pracovištích jsou k dispozici na www.mpsv.cz, v sekci „Práce a právo“.

Kateřina Beránková, tisková mluvčí MPSV

Ministerstvo práce a sociálních věcí, Na Poříčním právu 1, 128 01 Praha 2
Kateřina Beránková, tisková mluvčí MPSV, tel.: 221 922 359, e-mail: katerina.berankova@mpsv.cz
www.mpsv.cz, www.noviny-mpsv.cz

Ministerstvo práce a sociálních věcí vzniklo v roce 1990. Do jeho kompetence spadá sociální politika (problematika zdravotně postižených, sociální služby, sociální dávky, rodinná politika apod.), sociální pojištění (důchody, nemocenské, apod.), oblast zaměstnanosti (trh práce, podpora zaměstnanosti, zahraniční zaměstnanost apod.), pracovněprávní legislativa, bezpečnost a ochrana zdraví při práci, rovnost žen a mužů, migrace a integrace cizinců, oblast čerpání finanční pomoci z ESF, atd. K 1. lednu 2005 činil počet systemizovaných pracovních míst v celém resortu práce a sociálních věcí 18 194. Mezi organizace, které MPSV metodicky řídí, patří úřady práce, Česká správa sociálního zabezpečení, Státní úřad inspekce práce, inspektoráty práce, Úřad pro mezinárodněprávní ochranu dětí. MPSV přímo spravuje pět ústavů sociální péče - DÚSP Tloskov, ÚSP Zbůch, ÚSP Brno-Chrlice, ÚSP Brno-Královo Pole a ÚSP Hrabyně. Mezi příspěvkové organizace v resortu patří Výzkumný ústav práce a sociálních věcí, Institut výchovy bezpečnosti práce a Výzkumný ústav bezpečnosti práce.